

VALTIOVARAINVALIOKUNNAN LAUSUNTO 10/2010 vp

Valtioneuvoston selvitys komission tiedonannosta Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle, alueiden komitealle ja kansallisille parlamenteille EU:n talousarvion kokonaistarkastelusta

Valtioneuvoston selvitys yhteisen maatalouspolitiikan tulevaisuudesta: julkinen keskustelu vuoden 2013 jälkeistä aikaa koskevasta politiikasta ja Suomen kannat

Valtioneuvoston selvitys komission tiedonannosta viidennestä koheesiokertomuksesta

Suurelle valiokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Suuri valiokunta on 10 päivänä marraskuuta 2010 lähettänyt valtioneuvoston selvityksen komission tiedonannosta Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle, alueiden komitealle ja kansallisille parlamenteille EU:n talousarvion kokonaistarkastelusta (E 94/2010 vp) valtiovarainvaliokunnalle mahdollisia toimenpiteitä varten.

Suuri valiokunta on 1 päivänä joulukuuta 2010 lähettänyt valtioneuvoston selvityksen jatkokirjelmän 1. MMM 26.11.2010 yhteisen maatalouspolitiikan tulevaisuudesta: julkinen keskustelu vuoden 2013 jälkeistä aikaa koskevasta politiikasta ja Suomen kannat (E 30/2010 vp) valtiovarainvaliokunnalle mahdollisia toimenpiteitä varten.

Lisäksi suuri valiokunta on 19 päivänä marraskuuta 2010 lähettänyt valtioneuvoston selvityksen komission tiedonannosta viidennestä ko-

heesiokertomuksesta (E 101/2010 vp) valtiovarainvaliokunnalle mahdollisia toimenpiteitä varten.

Valtiovarainvaliokunta antaa asioista yhteisen lausunnon.

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina asioissa E 94/2010 vp, E 30/2010 vp ja E 101/2010 vp

- lainsäädäntöneuvos Martti Anttinen, valtiovarainministeriö
- aluekehitysjohtaja Jussi Yli-Lahti, työ- ja elinkeinoministeriö
- maatalousneuvos Kari Valonen, maa- ja metsätalousministeriö
- Euroopan parlamentin jäsen Carl Haglund
- Euroopan parlamentin jäsen Liisa Jaakonsaari.

Kirjallisen lausunnon ovat antaneet
— Kehitysyhteistyöjärjestöjen EU-yhdistys
KEHYS ry (asioista E 94/2010 vp,
E 30/2010 vp ja E 101/2010 vp)

— Svenska lantbruksproducenternas central-
förbund SLC rf (asiassa E 30/2010 vp).

VALTIONEUVOSTON SELVITYKSET

Komission ehdotukset pääpiirteissään

E 94/2010 vp. Tiedonanto sisältää komission alustavat näkemykset talousarvion kokonaistarkastelusta. Talousarvion tulee pohjautua Eurooppa 2020 -strategian linjauksiin, joita ovat mm. älykäs ja kestävä ja osallistava kasvu. Talousarvion tulee tuottaa toivottuja tuloksia, ja rahoituskehysten pituutta tulisi pidentää 10 vuoteen nykyisestä seitsemästä vuodesta. Talousarvion rahoitusta on myös yksinkertaistettava, mikä edellyttää yhden tai useamman uuden oman varan luomista sekä kaikkien korjausjärjestelmien asteittaista poistamista. Viides koheesiokertomus ja yhteisen maatalouspolitiikan kehittämistä koskeva tiedonanto liittyvät kiinteästi talousarvion kokonaistarkastelua koskevaan tiedonantoon.

E 30/2010 vp. Yhteisen maatalouspolitiikan kehittämistä koskeva tiedonanto käy läpi maatalouden toimintaympäristössä tapahtuneita muutoksia ja yhteisen maatalouspolitiikan tulevia haasteita ja tavoitteita sekä kuvaa yleisellä tasolla komission ajatuksia tulevista politiikka-keinoista. Asiakirja ei sisällä arvioita tai esityksiä yhteisen maatalouspolitiikan kokonaisrahoituksesta, yhteisen maatalouspolitiikan pilarien välisestä rahoituksesta tai edes yhdenkään yksittäisen tukimuodon tuen suuruudesta.

E 101/2010 vp. Komission tiedonanto viidennessä koheesiokertomuksesta sisältää esityksiä koheesiopolitiikan uudistamisesta ja arkkitehtuurista tulevalla kaudella. Koheesiokertomuksessa kuvataan taloudellisen, sosiaalisen ja alueellisen kehityksen tilaa ja erityispiirteitä EU:n alueella sekä tarkastellaan yhteisön tavoitteiden toteutumista ja eri politiikkalohkojen roolia koheesiopolitiikan näkökulmasta. Kertomuk-

sessä ei oteta kantaa rahoitukseen eikä toimien maantieteelliseen kattavuuteen.

Valtioneuvoston kannat pääpiirteissään

E 94/2010 vp. Valtioneuvosto pitää komission yleistä näkökulmaa rakentavana ja pitää tiedonannon teemoja hyvänä pohjana keskustelulle. Valtioneuvosto korostaa, että rahoituskehysten tulee turvata EU:n tavoitteiden ja tehtävien toteuttamiseen riittävät ja vakaat resurssit, ja pitää tärkeänä, että EU-rahoituksen vaikuttavuutta ja EU-tason lisäarvoa parannetaan. Valtioneuvosto korostaa myös talousarvion joustavuuden parantamista sekä talousarvion rahoituksen sekä talousarvioon liittyvän hallinnollisen taakan vähentämistä.

E 30/2010 vp. Valtioneuvosto yhtyy esitettyihin keskeisiin tavoitteisiin. Perustamissopimuksessa mainittujen tavoitteiden ohella keskeisiä tavoitteita ovat elintarvikehuollon ylläpitäminen kaikilla yhteisön alueilla, maaseutualueiden tasapainoisen kehityksen turvaaminen sekä ympäristökysymysten huomioon ottaminen. Valtioneuvosto yhtyy komission käsitykseen siitä, että yhteisen maatalouspolitiikan tukitoimenpiteiden avulla voidaan varmistaa monien sellaisten yhteiskunnallisesti merkittävien julkishyödykkeiden tuotanto, joita ei tuotettaisi vapaassa markkinatilanteessa. Valtioneuvosto suhtautuu lähtökohtaisesti myönteisesti komission ajatuksen yhteisen maatalouspolitiikan I pilarin alla toteutettavasta "vihreästä tukielementistä".

Valtioneuvosto katsoo, että EU tarvitsee yhteistä, tehokasta ja toimivaa ja luonnonolosuhde-eroja tasaavaa maatalouspolitiikkaa jatkossakin. Myös ilmasto- ja luonnonolosuhteitaan epäsuotuisilla ja syrjäisillä alueilla on voitava taata kestävä perheviljelmäpohjaisen maa-

taloustuotannon jatkuminen ja sen toimintaedellytysten turvaaminen sekä näiden alueiden asutun pitäminen.

E 101/2010 vp. Valtioneuvosto kannattaa koheesiorahaston toiminnan jatkamista ja pitää komission tiedonantoa viidenneksi koheesioker-

tomukseksi hyvänä pohjana jatkovalmistelulle. Valtioneuvosto tukee komission esityksiä pohjoisten harvaan asuttujen alueiden erityistarpeista, koheesiopolitiikan vahvasta kytkennästä Eurooppa 2020 -strategiaan sekä koheesiorahoituksen ehdollisuuden vahvistamisesta.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

E 94/2010 vp — EU:n talousarvion kokonais-tarkastelu

Tiedonanto sisältää komission alustavat ja hyvin yleisellä tasolla esitetyt näkemykset EU:n talousarvion uudelleentarkastelusta. Tiedonannon aikajänne on seuraava, vuonna 2014 alka-va rahoituskehyskausi. Sen lähtökohtana on Eurooppa 2020 -strategia, jonka visiona on älykäs, kestävä ja osallistava kasvu. Strategian tavoitteet koskevat mm. työllisyyttä, ilmastoa ja köyhyyden vähentämistä sekä panostuksia tutkimukseen, koulutukseen ja innovaatioihin.

Valiokunta pitää näitä lähtökohtia perusteltuina. EU-budjetin painopisteet ovat olleet perinteisesti maatalous, maaseudun kehittäminen sekä alue- ja rakennepolitiikka. Unionin tulevaisuuden kannalta on kuitenkin keskeistä, että rahoituksen painopisteitä suunnataan selkeämmin toimiin, jotka edistävät kestävä kasvua, kilpailukykyä ja työllisyyttä. Talouden ja tuottavuuden kasvun vauhdittamiseksi koulutus-, tutkimus- ja innovaatiotoiminnan vahvistamisella on tällöin keskeinen merkitys. On niin ikään tärkeää panostaa toimiin, joilla edistetään energia- ja ilmastotavoitteiden toteuttamista ja joilla vauhditetaan ekotehokkaaseen ja vähähiiliseen talouteen siirtymistä.

EU:n menot olivat vuonna 2010 noin 123 mrd. euroa, joka on noin 1 prosentti EU:n bruttokansantuotteesta. Vaikka unionin budjetti on pieni kansallisiin talousarvioihin verrattuna, se luo perustan EU:n toimintapolitiikan suunnittelulle ja toteuttamiselle. Valiokunnan mielestä uudistustyössä on keskeistä arvioida, milloin ra-

hoituksen kierrättäminen unionin talousarvion kautta tuo todellista EU-tason lisäarvoa ja milloin taas on kannattavampaa jättää toiminta läheisyysperiaatteen mukaisesti jäsenmaiden rahoitettavaksi. Valtioneuvoston tavoin valiokunta korostaa rahoituksen vaikuttavuuden parantamista ja huolehtimista siitä, että varojen käytöllä saavutetaan toivotut tulokset ja tavoitteet.

Valiokunta pitää myös tärkeänä, että EU:n talousarvio otetaan paremmin huomioon talouspolitiikan koordinaatiossa ja että rakenne- ja EU-tuet kytketään vakaus- ja kasvusopimuksen noudattamiseen. Näin voidaan varmistua talouden rakenteiden tasapainosta, mikä edistää osaltaan tukien suuntautumista niihin kohteisiin ja toimintoihin, joihin ne on tarkoitettu.

Talousarvion rahoitus. EU-budjetin rahoitus perustuu monimutkaiseen järjestelmään, jossa rahoitus katetaan ns. omilla varoilla, joita ovat mm. maataloustuotteiden tuontimaksut ja tullit, osa arvonnalisäverotuloista ja erityisesti bruttokansantulon perusteella kannettava maksuosuus, jonka osuus on noin kolme neljäsosaa talousarviosta. Järjestelmään sisältyy myös erilaisia korjauksia ja tiettyjä jäsenvaltioita koskevia erityisjärjestelyjä ja maksuhelpotuksia.

Valiokunta korostaa, että rahoitusta on välttämätöntä uudistaa siten, että rahoitusjärjestelmä on tasapuolinen ja oikeudenmukainen sekä myös mahdollisimman läpinäkyvä. Valtioneuvoston kantaan viitaten valiokunta pitää perusteltuna, että rahoitus perustuu entistä selkeämmin bruttokansantuloon, jolloin jäsenmaiden maksuasema perustuu jäsenmaan varallisuustasoon. Myös yksittäisiä maita koskevista poikkeusratkaisuista,

kuten Isoa-Britanniaa koskevista maksuhelpo-
tuksista, tulisi luopua. Tämä parantaisi myös
kansalaisten käsitystä jäsenmaiden tasapuolises-
ta kohtelusta.

Mahdollisten uusien omien varojen luominen
edellyttää lisäselvityksiä ja huolellista arviota
niiden vaikuttavuudesta ja oikeudenmukaisuus-
udesta. Tämä kanta on omaksuttu myös valtio-
varainvaliokunnan lausunnossa, joka on annettu
rahoitusmarkkinoiden veroja koskevasta komis-
sion tiedonannosta (VaVL 9/2010 vp —
E 103/2010 vp). Valiokunta suhtautuu erittäin
kriittisesti komission kaavailemiin EU-veroihin
(mm. alv, energiavero, yritystulovero). Kuten
valtioneuvosto on todennut, niistä useimmat oli-
sivat Suomelle ongelmallisia, koska ne kohdis-
tuisivat erityisesti periferisiin, pitkien etäisyyk-
sien, kylmän ilmaston ja energiaintensiivisen
teollisuuden maihin.

Valiokunta pitää myös tärkeänä, että unionin
kokonaisuuden kehitys pidetään hallinnassa
ja että Suomen nettomaksuasema on oikeassa
suhteessa Suomen maksukykyyn ja asemaan
vauraimpien jäsenmaiden keskuudessa. Valio-
kunnan mielestä on myös perusteltua selvittää
mahdollisuudet kaikkia nettomaksajia koskevan
maksukaton asettamiseen.

Valiokunta korostaa, että Suomen tulee ta-
lousarvion kokonaistarkastelun ohella toimia
määrätietoisesti myös Suomen omien intressien
näkökulmasta. Esimerkiksi lähialueyhteistyön,
arktisten alueiden ja Barentsin alueen kehittä-
miseen liittyy Suomen kannalta mittavaa poten-
tiaalia, kuten myös Venäjän ja Itämeren yhteyk-
sien kehittämiseen. Myös Suomen pitkät etäi-
syydet ja harva asutus voivat olla perusteita EU-
rahoituksen saamiselle kuljetus- ja tietoliikenne-
verkkojen kehittämisessä.

Jäsenmaiden talouteen liittyvät epävarmuus-
tekijät sekä jäsenmaiden velkaantuminen ja suu-
ret alijäämät heijastunevat myös budjetti- ja
rahoituskehysneuvotteluihin, mikä voi osaltaan
vaikeuttaa rahoituksen uudistamista. Valiokun-
ta katsoo, että talouskriisistä johtuen on kuiten-
kin entistä tärkeämpää uudistaa rahoituksen ra-
kenteita niin, että budjetin kautta saadaan uuden-
laista tehokkuutta ja vipuvaikutusta talouden ja
työllisyyden kasvuun. Samalla valiokunta pai-

nottaa, että jäsenmaiden julkisiin talouksiin koh-
distuvista ongelmista huolimatta on huolehditta-
va myös sosiaalisen oikeudenmukaisuuden li-
säämisestä sekä siitä, että kaikki politiikat ovat
johdonmukaisia köyhyyden vähentämistä koske-
vien tavoitteiden kanssa.

Rahoituskehityksen pituus. Kolme viimeisintä
rahoituskehystä on laadittu seitsemäksi vuodek-
si, mutta komissio katsoo, että 10 vuoden kausi
saattaisi olla toimivampi. Viiden vuoden jäl-
keen olisi kuitenkin mahdollisuus tehdä laaja
väliarvio ja priorisoida ohjelmia uudelleen. Tie-
donannon mukaan mm. Euroopan parlamentti on
puolestaan katsonut, että rahoituskehysten voi-
massaoloaika tulisi lyhentää viiteen vuoteen.
Näin rahoituskehyskausi vastaisi Euroopan par-
lamentin ja komission toimikautta, mikä
korostaisi yhteyttä unionin politiikan ja varain-
käytön välillä.

Valiokunnan mielestä viiden vuoden rahoi-
tuskausi on kuitenkin liian lyhyt; se saattaisi en-
tisestään heikentää ohjelmien pitkäjänteistä ja
tasaista toteuttamista. Valiokunta pitää parem-
pana komission ehdottamaa 10 vuoden kehys-
kautta, jossa on viiden vuoden jälkeen mahdolli-
suus laajaan väliarvioon. Kun tärkeimmistä inst-
rumenteista sovittaisiin kymmeneksi vuodeksi,
toiminnan ennakoitavuus ja pitkäjänteisyys pa-
ranisi. Väliarvion tulisi kuitenkin antaa aito
mahdollisuus puuttua muuttuneisiin olosuhteis-
iin.

Valiokunta katsoo, että budjetin ja rahoitus-
käytäntöjen joustavuutta tulee joka tapauksessa
lisätä, jotta yllättävissä tilanteissa voidaan ny-
kyistä paremmin löytää keinoja varojen uudel-
leen kohdentamiseen.

Hallinto. EU:n hallinto on monilta osin raskas-
ta. Etenkin maatalouteen sekä alue- ja rakenne-
politiikkaan liittyvät hallinto-, rahoitus- ja val-
vontajärjestelmät ovat monimutkaisia ja niihin
liittyvä mittava byrokratia viivästyttää päätök-
siä ja maksatuksia ja aiheuttaa tuntuvasti lisätyö-
tä. Suomessa osa toimijoista on jo luopumassa
projekteista niihin liittyvän suuren hallinnolli-
sen työn vuoksi. Vaikeaselkoiset hallintokäytän-

nöt ovat myös omiaan heikentämään kansalais-
ten luottamusta unionia kohtaan.

Valiokunta pitää keskeisenä tavoitteena, että EU-rahoitukseen liittyvää byrokratiaa kevennetään ja että hallinnon ja valvonnan taakkaa vähennetään kaikilla tasoilla. Etenkin pienten ohjelmien valvontamenettelyjä tulee yksinkertaistaa. On myös tärkeää, että eri jäsenmaissa noudatetaan yhtenäisiä käytäntöjä ja että järjestelmiä uudistettaessa ei luoda entistä monimutkaisempia ja monimutkaisempia järjestelmiä. Valiokunnan mielestä myös EU:n omien toimielinten ja viraston tuottavuutta tulee parantaa.

E 30/2010 vp — Yhteisen maatalouspolitiikan tulevaisuus

EU:n seuraava maatalouspolitiikan uudistus vaikuttaa merkittäväällä tavalla Suomen maatalouden tulevaisuuden toimintaedellytyksiin vuodesta 2013 eteenpäin. Asiakirja ei kuitenkaan sisällä arvioita tai esityksiä yhteisen maatalouspolitiikan kokonaisrahoituksesta, yhteisen maatalouspolitiikan pilarien välisestä rahoituksesta tai yksittäisten tukimuotojen tuen suuruudesta. Komission tiedonannon taloudellisia vaikutuksia Suomelle tai maatalousyrityksille ei siten voida tässä vaiheessa arvioida.

Valiokunta yhtyy komission esittämiin keskeisiin maatalouspolitiikan haasteisiin ruoan tuottamisesta huolehtimisesta, ympäristönsuojelusta ja ilmastomuutoksesta sekä alueellisen tasapainon ylläpitämisestä EU:ssa ja korostaa, että uudistuksessa on turvattava maatalouden säilyminen unionin kaikilla alueilla.

Valiokunta toteaa, että entistä enemmän tulee kiinnittää myös huomiota maataloustuotannon kannattavuuden ja viljelijöiden tulojen turvaamiseen. Erityisen myönteisenä asiana tiedonannossa on se, että komissio lupaa tehdä esityksiä maatalouden markkinoiden ja elintarviketietojen paremman toiminnan takaamiseksi.

Valiokunta pitää perusteltuna, että maatalouden ja maaseudun kehittämisen kokonaisvaltaisen näkemyksen ja toimenpiteiden johdonmukaisuuden varmistamiseksi maatalouden ja maaseudun kehittämisen rahoitus tapahtuu jatkossakin kahden pilarin kautta. Tavoitteena

EU:n kokonaan rahoittamissa suorissa tuissa tulee olla tukijärjestelmä, joka on tasaisempi ja oikeudenmukaisempi jäsenmaiden välillä kuin nykyinen järjestelmä. Linkkiä tuen ja sen historiallisen viitteen välillä pitäisi arvioida uudelleen. Tuessa tulisi ottaa huomioon erilaiset olosuhteet Euroopan maiden välillä, kuten tuotantokustannukset, maan hinta ja yleiset elinkustannukset.

Valiokunta suhtautuu valtioneuvoston tavoin lähtökohtaisesti myönteisesti komission ajatuksen yhteisen maatalouspolitiikan I pilarin alla toteutettavasta "vihreästä tukielementistä". Asian jatkokäsittelyssä tulee varmistaa, että järjestelmä toimeenpannaan mahdollisimman vähän uutta byrokratiaa tai lisävalvontaa tuovalla tavalla, ja että toimenpiteiden tulee olla tilatasolla hyvin toteutettavia.

Maataloustuotannon olosuhteet vaihtelevat huomattavasti eri puolilla unionin aluetta, tästä syystä luonnonhaittakorvausjärjestelmä ja kohdennetut tuotantoon sidotut tuet ovat avainasemassa kestävän maataloustuotannon ylläpitämisessä yhteisön alueilla. Näillä toimilla voidaan tasapainottaa yhteisön eri alueiden välisiä maatalouden kilpailukykyeroja sekä myös eri tuotantosuuntien välisiä eroja.

Valiokunta painottaa valtioneuvoston kannan mukaisesti, että elintarvikkeiden turvallisuudesta ja eettisestä tuotantotavasta ei voida tinkiä ja että kuluttajien on saatava tuotteista oikeaa informaatiota. Tuotteiden jäljitettävyyteen tulee kiinnittää erityistä huomiota.

Komission tiedonanto jättää monia avoimia kysymyksiä, joiden vaikutukset Suomen maataloudelle voivat muodostua hyvin merkittäviksi. Esimerkiksi ehdotus LFA-järjestelmän jakamisesta kahteen pilariin voi monimutkaistaa tukijärjestelmää entisestään. Lisäksi maininnat sokerialan kiintiöjärjestelmän lopettamisesta uhkaisivat alan tuotannon jatkamahdollisuuksia Suomessa.

E 101/2010 vp — Viides koheesiokertomus

Valiokunta pitää valtioneuvoston tavoin perusteltuna, että koheesiorahaston toimintaa jatketaan. On niin ikään tärkeää, että koheesiopoli-

tiikassa tukeudutaan Eurooppa 2020 -strategian mukaisiin tavoitteisiin ja että alue- ja rakennepolitiikalla tuetaan mm. kilpailukyvyn, osaamisen ja työllisyyden parantamista sekä sosiaalisen syrjäytymisen vähentämistä.

Valiokunta katsoo, että alue- ja rakennepolitiikan rahoituksen painopisteiden tulee painotua unionin köyhimmille alueille, mutta huomioon on otettava myös vakavista ja pysyvistä olosuhdehaitoista kärsivät alueet. Suomen kannalta onkin merkittävää, että tiedonannossa nostetaan esille pohjoisten harvaan asuttujen alueiden erityisolosuhteet ja kehittämistarpeet.

Valiokunta pitää valtioneuvoston kannan mukaisesti tärkeänä, että asian jatkovalmistelussa otetaan esitettyä paremmin huomioon väestötiheys ja demografiakehitys. Tämä on perusteltua unionialueen tasapainoisen kehittämisen turvaamiseksi. Koheesiopolitiikalla on syytä tukea myös EU:n ilmasto- ja energiatavoitteiden toteuttamista ja kohdentaa rahoitusta uuden ympäristötekniikan ja uusiutuvien energiavarojen hyödyntämiseen.

Valiokunnan mielestä jatkovalmistelussa on syytä nostaa esille myös ympäristöön liittyvät

kysymykset. On niin ikään keskeistä painottaa innovaatiopolitiikan merkitystä alueellisen kilpailukyvyn vahvistamiseksi. Tämä edellyttää mm. toimia, joilla edistetään osaamista ja yrittäjyyttä sekä erityisesti kysyntä- ja käyttäjälähtöisen innovaatiopolitiikan toimintamahdollisuuksia.

Valtioneuvoston arvion mukaan koheesiokerotuksessa esitetty suunnitelma- ja ohjelma-arkkitehtuuri on moniportainen ja se johtaa hyvin monimutkaiseen valmistelu- ja koordinaatiomekanismiin. Valiokunta viittaa edellä todettuun ja pitää aivan keskeisenä tavoitteena, että uudistusten myötä ei lisätä hallinnollista taakkaa eikä luoda järjestelmiä, jotka entisestään vaikeuttavat ohjelmatyön tuloksekasta toteuttamista.

Lausunto

Lausuntonaan valtiovarainvaliokunta esittää,

että se yhtyy asiassa valtioneuvoston kantaan korostaen edellä esitettyjä näkökohtia.

Helsingissä 25 päivänä helmikuuta 2011

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

vpj. Kari Rajamäki /sd
jäs. Matti Ahde /sd
Christina Gestrin /r
Pertti Hemmilä /kok
Bjarne Kallis /kd
Kyösti Karjula /kesk
Esko Kiviranta /kesk (osittain)
Mikko Kuoppa /vas
Mika Lintilä /kesk (osittain)
Olli Nepponen /kok
Tuija Nurmi /kok (osittain)
Kirsi Ojansuu /vihr

Heikki A. Ollila /kok (osittain)
Markku Rossi /kesk
Matti Saarinen /sd
Petri Salo /kok
Sari Sarkomaa /kok
Minna Sirnö /vas
Pia Viitanen /sd
vjäs. Eero Heinäluoma /sd
Inkeri Kerola /kesk (osittain)
Aila Paloniemi /kesk (osittain)
Kimmo Sasi /kok.

Valiokunnan sihteereinä ovat toimineet

valiokuntaneuvos Hellevi Ikävalko
valiokuntaneuvos Mari Nuutila.

ERIÄVÄ MIELIPIDE 1

Perustelut

Emme voi kaikilta osin yhtyä valiokunnan lausuntoon, vaikka se onkin pääosin hyväksyttävä.

Valiokunta katsoo, että alue- ja rakennepoliitiikan rahoituksen painopisteiden tulee olla unionin köyhimmillä alueilla. Tämä kannanotto johtanee siihen, että Pohjois- ja Itä-Suomen alueiden tuki vähenee, mistä näiden alueiden kehitys kärsii. On välttämätöntä samanaikaisesti tasoittaa eroja sekä unionimaiden välillä että niiden sisällä.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että EU:n maataloustukien maksukäytännön kansallistaminen selvitetään ja

että suuri valiokunta pitää välttämättönnä, että alue- ja rakennepoliitiikan rahoituksessa varmistetaan Pohjois- ja Itä-Suomen rahoituksen jatkuminen.

Helsingissä 25 päivänä helmikuuta 2011

Mikko Kuoppa /vas
Minna Sirnö /vas

ERIÄVÄ MIELIPIDE 2

Perustelut

Valiokunnan EU:n rahoituskehystä käsittelevän esityksen arviointi on jäänyt puutteelliseksi. Sekä valiokunta että komissio pitävät 10 vuoden kehystä toimivana ratkaisuna, Euroopan parlamentti on puolestaan katsonut, että kehyskautta tulisi lyhentää viiteen vuoteen. Viiden vuoden rahoituskehyskausi on toimivin ratkaisu. Näin kehyskausi vastaisi Euroopan parlamentin ja komission toimikautta sekä korostaisi parlamentin asemaa. Kymmenen vuoden rahoituskausi on lisäksi liian pitkä taloudellisista epävarmuuksista johtuen.

Valiokunta ei halunnut mainita lausunnossaan Pohjois- ja Itä- Suomen alue- ja rakennepolitiikan tarpeista, kun rahoituksen painopistettä suunnataan selkeämmin kasvua, kilpailukykyä ja työllisyyttä edistäviin kohteisiin.

Valiokunnan käsittelyssä ei myöskään puututtu riittävästi etenkin maatalouden sekä alue- ja rakennepolitiikan hallinto-, rahoitus- ja valvontajärjestelmiin. Ne ovat liian monimutkaisia, byrokraattisia ja niihin liittyy paljon päällekkäisiä toimintoja. Tuhlailevaa rahan kierrätystä Suomen ja EU:n välillä on vähennettävä ja sen voisi aloittaa maatalouteen liittyvästä rahoituksesta sekä hallinnosta siirtämällä ratkaisut ja rahoitus enemmän Suomessa tapahtuvaksi.

Mielipide

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

*että suuri valiokunta ottaa edellä olevan huomioon muodostaessaan kantansa EU:n talousarvion kokonais-
tarkasteluun.*

Helsingissä 25 päivänä helmikuuta 2011

Kari Rajamäki /sd
Matti Ahde /sd
Matti Saarinen /sd

Pia Viitanen /sd
Eero Heinäluoma /sd